

På den ene side er forslaget nu trukket tilbage, for det var dumt, det var forkert, og på den anden side kan vi nu høre, at efter en perfekt aflevering af SF's hr. Jørn Jespersen skal der nu holdes en konference for at dyrke nogle af de her ting. Der skal også af ministeren fremsættes et forslag i EU-regi, som også er en forlængelse af det her.

Så det bliver svært fremover at høre de undskyldninger, som ministeren eventuelt vil komme med for egne forslag, for reelt er der jo tale om, at man arbejder videre i den retning, som ministeren gerne vil, og det kan vi i hvert fald ikke støtte i Dansk Folkeparti. Vi synes ikke, det er nødvendigt at holde flere konferencer om det her. Vi ved udmærket godt, at det, der skal til, er, at man sikrer de danske grænser, at man sikrer, at grænsekontrollen er i orden, men det er desværre den, som regeringen vil fjerne efter den 25. marts.

Jeg vil godt stille et konkret spørgsmål til ministeren i forbindelse med spørgsmålet om EU, for det er for mig meget svært at vurdere, hvad det er, ministeren nu i den kommende tid vil rejse i EU på baggrund af det her forslag.

Vi skal huske på, at Danmark har et forbehold på det retlige område. Vi kan ikke deltage i EU-initiativer, hverken når det gælder familiesammenføringsregler, når det gælder flygtningepolitik eller andre ting, og derfor er det for mig fuldstændig uvist, hvilke diskussioner det er ministeren vil rejse, for det, der står tilbage er jo, at den danske befolkning har sikret Danmark et forbehold på det område.

Jeg kunne godt tænke mig at høre præcis, hvad det er, ministeren mener der skal diskuteres i EU, hvordan det er, Danmarks rolle skal være, og under alle omstændigheder afhængig af ministerens svar har vi jo en spørgetid i morgen, hvor statsministeren på regeringens vegne kan sætte de her ting på plads, hvis ministeren ikke formår det nu i dag.

Ministeren for udviklingsbistand (Anita Bay Bundegaard):

Bare et meget kort svar til sidst til hr. Peter Skaarup.

Jeg tror faktisk godt, at man på EU-niveau kan diskutere ting, uden at der ligger konkrete forslag på bordet.

Jeg kan godt forstå, at hvis man har haft den arbejdsform i mange år, og det er også sådan, man arbejder i Folketinget, tænker man i forslag, sådan er det, men jeg tror, vi er nødt til at tænke

lidt ud over bare forslag og også tænke i, at vi altså godt kan diskutere nogle problemer, vi har set, uden at vi har konkrete forslag på bordet, og det tror jeg godt EU kan finde ud af.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 40: Forslag til lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø.

Af undervisningsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsat 5/10 2000. Første behandling 25/10 2000. Betænkning 30/1 2001. Anden behandling 20/2 2001).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Anne Bastrup (SF):

Da det her lovforslag blev andenbehandlet, fik vi nedstemt et ændringsforslag, der handlede om, at elever og studerende skulle have ret til at stemme i sikkerhedsudvalgene.

Det har givet anledning til en hel del debat blandt de folk, som jo er den egentlige grund til, at vi har fået det her lovforslag, nemlig de elever og studerende, som igennem de sidste 6-7 år har kæmpet for, at deres arbejdsmiljø kom på dagsordenen herinde.

Det har derfor været vigtigt for mig i hele det her forløb, siden vores ændringsforslag blev forkastet, at få præciseret, at de rettigheder, man har tilkæmpet sig ude på uddannelsesinstitutionerne, naturligvis ikke ryger, fordi det her lovforslag bliver vedtaget. Jeg vil derfor også bede undervisningsministeren om at bekræfte her fra talerstolen, at det forhold, at det her lovforslag bliver vedtaget, forhindrer på ingen måde, at de studerende og eleverne rundt omkring på uddannelsesinstitutionerne kan lave lokalaftaler, og har de fået lokalaftaler, skal de ikke på nogen måde udsættes for en dårligere behandling end det, de allerede har opnået.

Under forudsætning af, at ministeren bekræfter mit spørgsmål, er det her lovforslag et lille bitte, bitte, bitte skridt i retning af en accept af elever og studerende som voksne mennesker,

der har ret til et ordentlig arbejdsmiljø, mennesker, der har ret til at få indflydelse på deres dagligdag, mennesker, som har ret til, at også deres arbejdsmiljø er på den daglige dagsorden.

Derfor stemmer SF for, men det forudsætter naturligvis, at undervisningsministeren går op og bekræfter, at de tilkæmpede rettigheder kan man ikke miste.

Jeppe Kofod (S):

For Socialdemokratiet har det været afgørende, at elever og studerende får indflydelse der, hvor beslutningerne træffes. Jeg vil derfor også bede ministeren om at komme op og bekræfte, at det rent faktisk er sådan i det her lovforslag, at elever i skolebestyrelserne på en folkeskole har stemmeret, sådan er loven i dag, og at de også har indflydelse på arbejdsmiljøet, på de undervisningsmiljøhandlingsplaner, der skal laves – det er det oplæg, der er i lovforslaget, det er den måde, det er tænkt på – og at sikkerhedsudvalget skal indstille til skolens ledelse, som så i samarbejde med skolebestyrelsen er med til at lave det her undervisningsmiljøarbejde på skolen.

Jeg vil gerne gentage, at for Socialdemokratiet har det nemlig været vigtigt, at vi sikrer, at elever og studerende rent faktisk også har stemmeret, som de har i skolebestyrelsen, og dermed indflydelse på, hvordan det endelige undervisningsmiljøarbejde skal se ud.

Derfor vil jeg også gerne sige til fru Anne Bastrup fra SF, at det har været vores væsentligste årsag til ikke at tillægge det stor betydning, om elever og studerende havde stemmeret i sikkerhedsudvalgene, for i sidste ende var det i virkeligheden i skolens ledelse og skolebestyrelse, at de her planer skal vedtages, hvor eleverne jo som bekendt har stemmeret.

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Først og fremmest vil jeg gerne på fru Anne Bastrups foranledning bekræfte, at hvor man måtte have forhandlet sig frem til lokale aftaler, berøres disse aftaler ikke af lovforslag nr. L 40. Ligesom lovforslaget ikke regulerer ting i anden lovgivning, ændrer det heller ikke på de rettigheder, man måtte have forhandlet sig frem til koldt.

Derudover kan jeg også bekræfte, at det er skolebestyrelsen, som i sidste ende skal tage

hånd om den undervisningsmiljøvurdering, som laves af den enkelte folkeskole.

Det er klart, at sikkerhedsorganisationen inddrages naturligt i arbejdet, men det er efter § 6 ledelsen, der skal sørge for, at den skriftlige vurdering bliver udarbejdet og senere revideret.

Det er også helt naturligt, at elevernes repræsentanter indgår i planlægning, i tilrettelæggelse og i gennemførelse samt selvfølgelig i opfølgning af undervisningsmiljøvurderingen.

Dermed burde det også være sikret, at de kompetenceforhold og de stemmerettigheder, som findes i forvejen i forhold til skolebestyrelsen, også bruges aktivt her.

Det ville glæde mig meget, hvis også SF ville stemme for, for det er ikke kun en accept af, at det er væsentligt at få løftet de problemer, der er, det er også en accept af demokratiets styrke, at åbenhed, gennemsigtighed og en systematisk forholde sig til de problemer, der måtte være, faktisk kan løses med en demokratisk prioriteringsdiskussion der, hvor kompetencerne rent faktisk er.

På den måde tror jeg, at forslaget vil gøre en betydelig forskel i forhold til hele diskussionen om elevs og studerendes undervisningsmiljø.

Jette Gottlieb (EL):

Med de ting, som ministeren nu har bekræftet, kan det jo forekomme en lille smule underligt, at man netop med udgangspunkt i den demokratiske proces ikke ville imødekomme det ændringsforslag, som blev stillet af SF og Enhedslisten, om, at man skulle have besluttende stillingtagen i lige præcis sikkerhedsudvalget. Det kan undre os med den smukke tale, vi nu hørte, at regeringen ikke kunne bakke op om den del af det.

Så vil jeg spørge til den videre proces: Er det sådan, at undervisningsministeren nu er åben over for, at den videre proces lægger op til, at man nu prøver at vurdere, om de steder, hvor eleverne deltager på den måde i arbejdet, kan komme til at danne skole for en udvidelse, sådan at man også i årene fremover kan se, at flere og flere skoler vil inddrage eleverne på den måde i udvalgene, altså med besluttende myndighed med stemmeret?

Altså vil ministeriet være åben for, at processen fortsætter, og at det her lovforslag ikke er et slutpunkt på en lang proces, hvor man har kæmpet for elevernes deltagelse i arbejdet?

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Jeg håber meget, at afstemningen i dag vil blive slutningen på begyndelsen til et øget fokus på undervisningsmiljø for elever og studerende.

Det, som er det virkelig store arbejde, ligger foran vores ledelser, det ligger foran eleverne, det ligger foran de studerende, nemlig at engagere sig konkret i at lave en systematisk vurdering af, hvordan undervisningsmiljøet rent faktisk er. Det gælder det fysiske, men det gælder især det psykiske.

Med det her lovforslag bør der være et afsæt til at arbejde systematisk forebyggende også i forhold til mobning, som jo faktisk rider en række af vores folkeskoler som en mare, og som er en meget væsentlig dårlig faktor i forhold til det psykiske undervisningsmiljø.

Jeg håber, at vi, når vi vender tilbage med en evaluering af lovgivningen over for Folketinget, som det er redegjort for i bemærkningerne, også vil kunne inddrage erfaringer fra forskellige måder at organisere det på henholdsvis i selvfølgelig folkeskolen, ungdomsuddannelserne og på de videregående uddannelser, hvor de studerende naturligvis organiserer sig på en anden måde, end de ellers gør.

Jeg tror, vi kommer til at vende tilbage til det, men jeg håber også, vi vil vende tilbage til det på baggrund af positive erfaringer fra det afsæt, som den her lovgivning giver.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 60 stemmer (S, SF, CD, RV, EL og KRF) mod 35 (V, DF, Mogens Andreassen (UP) og Frank Dahlgaard (UP)); 9 (KF) stemte hverken for eller imod.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 8:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af aftale om gennemførelse af bestemmelserne i De Forenede Nationers Havretskonvention af 10. december 1982 vedrørende bevarelse og forvaltning af fælles fiskebestande og stærkt vandrende fiskebestande.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 4/10 2000. Første behandling 2/11 2000. Betænkning 20/2 2001).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges enstemmigt med 105 stemmer.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Udenrigsministeren vil få meddelelse om denne beslutning.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Forespørgsel nr. F 27:

Forespørgsel til statsministeren og udenrigsministeren:

»Hvad kan ministrene oplyse om indholdet i det svenske EU-formandskabs program samt om den danske regerings prioriteter under det svenske formandskab?«

Af Claus Larsen-Jensen (S), Charlotte Antonsen (V), Lene Espersen (KF), Anne Bastrup (SF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Susanne Clemensen (CD), Elisabeth Arnold (RV), Keld Albrechtsen (EL), Jann Sjørnsen (KRF), Kim Behnke (FRI) og Frank Dahlgaard (UP).

(Forespørgslen anmeldt 9/1 2001. Fremme af forespørgslen vedtaget 17/1 2001).